

DRIJVERS, Frans (Rotselaar 4 april 1858 – Willebroek 29 december 1914).

Studeerde aan het **Klein Seminarie van Hoogstraten** (1872-1877), aan de filosofieafdeling van het **Klein Seminarie van Mechelen** (1877-1879) en aan het Grootseminarie van Mechelen (1879-1882). Na zijn priesterwijding in 1882 volgde Drijvers gedurende een jaar theologie aan de Katholieke Universiteit Leuven. Hij werd vervolgens benoemd tot onderpastoor in Sint-Kwintens-Lennik (1883-1885), leraar aan het Sint-Jozefscollege in Aarschot (1885-1890), onderpastoor in Opwijk en onderpastoor in de Sint-Paulusparochie in Antwerpen. Vanaf 1910 was hij geestelijk bestuurder van de Dochters van Maria in Willebroek.

Drijvers engageerde zich van jongs af in de **katholieke Vlaamse studentenbeweging** van het aartsbisdom Mechelen en speelde daarin een stimulerende rol. Hij maakte deel uit van de Vlaamsgezinde leerlingenkring die omstreeks 1872 in het Klein Seminarie van Hoogstraten bestond en werd in het Klein Seminarie van Mechelen een actief lid van **De Jonge Taalvrienden** en werkte mee aan de tweede bundel die in 1879 door deze Vlaamsgezinde scholierenvereniging werd uitgegeven onder de titel *Onze Dageraad*. Aan het Grootseminarie van Mechelen behoorde hij tot het groepje van Vlaamsgezinde seminaristen dat opnieuw vaart gaf aan de katholieke Vlaamse studentenbeweging door de

uitgave van de scholierenalmanak *Driesken de Nijper* en vooral van het viermaandelijks Mechels studententijdschrift *De Student*. Drijvers lanceerde de kenspreuk "Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor Kristus" waaronder het tijdschrift zou verschijnen. Hij nam van 1881 tot 1901 het hoofdredacteurschap waar en bleef ook daarna een trouwe medewerker. Cuique suum, Nelis en Expertus waren zijn meest gebruikte pseudoniemen. Hij was waarschijnlijk ook betrokken bij de uitgave vanaf 1890 van een nieuwe studentenalmanak voor het aartsbisdom Mechelen, *De Vlaamsche Keikop*, die tot 1914 zou verschijnen.

Drijvers opteerde, zoals uit het motto van *De Student* kan blijken, voor een katholieke V.B. Bij de discussie die op het einde van de jaren 1880 rond dit thema ontstond wees hij samen met andere redacteurs van *De Student* als Jakob Muyltermans en August Laporta bestendige samenwerking voor de studentenbeweging af en steunde hij in 1890 de oprichting van het Katholiek Vlaamsch Studentenverbond. Hij was een overtuigd voorstander van de taalstrijd en ijverde vooral voor de vernederlanding van het middelbaar en hoger onderwijs. Hij steunde tegelijk de opkomende christen-democratie. Dat bleek ook uit de artikels die hij vanaf 1889 geregeld in *Het Belfort* publiceerde, dikwijls onder de schuilnaam van D. Ackers. Hij nam geen blad voor de mond tegenover zijn geestelijke oversten en de katholieke politici aan wie hij verweet dat zij door het verfranst houden van het onderwijs de sociale kloof bestendigden en het volk in de armen van het socialisme dreven. Deze harde verwijten die mee door zijn toedoen in *Het Belfort* en *De Student* werden geformuleerd hadden tot gevolg dat de werking van het Katholiek Vlaamsch Studentenverbond in 1892 strandde op een verbod van aartsbisschop Petrus L. Goossens. Na de redactiewisseling in *De Student* ontstonden er spanningen tussen de strijdbare Drijvers en de leden van de jongere redactieploeg, vooral Frans van Cauwelaert, aan wie Drijvers verweet dat zij zich te meegaand tegenover de overheid opstelden en door hun aandacht voor het cultuurflamingantisme de taalstrijd uit het oog verloren. Drijvers publiceerde in 1906 een artikel in *De Student* waarin de *Bisschoppelijke Onderrichtingen* scherp op de korrel werden genomen, vooral met betrekking tot het hoger onderwijs. Enkele andere scherpe artikels van Drijvers werden door de nieuwe redactieploeg niet in *De Student* gepubliceerd. Laporta trad in dit conflict verzoenend op.

Intussen was Drijvers sedert 1898 lid geworden van *Eigen Leven* en medewerker van het tijdschrift van deze vereniging *Dietsche Warande en Belfort*, waarin hij soms strijdend Vlaamsgezinde maar geregeld ook literaire en kunstkritische bijdragen publiceerde. Zijn sociaal engagement profileerde zich verder doordat hij vanaf 1908 redactielid en gere-

geld medewerker werd van *De Gids op maatschappelijk gebied*. In 1909 werd hij ook bestuurslid van het Verbond der Sociale Priesterkringen. Vanaf 1910 werd hij bovendien een geregeld medewerker van de *Gazet van Antwerpen*. Behalve over Vlaamsgezinde en maatschappelijke onderwerpen heeft Drijvers ook talrijke artikels en een aantal boeken en brochures gepubliceerd over religieuze onderwerpen. Hij was medewerker aan het tijdschrift *Ons Geloof* en vertaalde kerkelijke hymnen in het Nederlands.

LITERATUUR: M. Cordemans, *Dr. August Laporta en De Student*, 1959; – L. Gevers, *Bewogen Jeugd. Ontstaan en ontwikkeling van de Katholieke Vlaamse studentenbeweging (1830-1894)*, 1987; – J. van der Elst, *Priester Jan-Frans Drijvers, Rotselaar 4 april 1858 – Willebroek, 29 december 1914*, 1996² (met bibliografie van Drijvers' werken en artikels).

LIEVE GEVERS*